

Wojciech Małecki

Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej

Strategie wyborów przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym

Abstrakt

Wprowadzony w 2005 r. zmieniony egzamin maturalny zwany potocznie „nową maturą” stanowił jedną z ważniejszych zmian w polskim systemie oświaty. Nowa matura zmieniła zasadniczo nie tylko same egzaminy maturalne, lecz także wpłynęła istotnie na kształcenie w szkołach ponadgimnazjalnych. Zdecydował o tym przede wszystkim zewnętrzny charakter egzaminu i jego właściwości. Uzyskanie świadectwa wymaga zdania pięciu egzaminów: trzech pisemnych na poziomie podstawowym (język polski, matematyka i wybrany – jeden z sześciu – język obcy) oraz dwóch ustnych (język polski i język obcy – ten sam co na egzaminie pisemnym). Warunkiem koniecznym jest też przystąpienie do jednego egzaminu z przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym).

Świadectwo maturalne upoważnia do ubiegania się o przyjęcie na uczelnie wyższe. Jednak samo świadectwo jest jedynie warunkiem, i to niewystarczającym. Uczelnie stawiają wymagania, przedstawiając zestawy przedmiotów maturalnych dodatkowych (zdawanych na poziomie rozszerzonym), których wyniki (wpisane w odpowiedni algorytm) decydują o przyjęciu na studia.

Dlatego też maturzyści zamierzający ubiegać się o indeks (a takich jest większość) wybierają przedmioty dodatkowe, kierując się wymaganiami uczelni, własnymi możliwościami i aspiracjami.

Możliwości wyboru jest bardzo dużo. Można wybierać od jednego do sześciu przedmiotów spośród kilkunastu (w tym: języki mniejszości, języki obce na poziomie dwujęzycznym).

Interesującym problemem jest analiza strategii maturzystów. Przesłanki podejmowania decyzji o liczbie i zestawie zdawanych przedmiotów nie zawsze są racjonalne.

W opracowaniu przedstawione zostaną analizy związane z wyborem przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym. Analizy na poziomie województwa (dolnośląskiego) wzbogacone zostały przykładami postępowania maturzystów w trzech wybranych liceach ogólnokształcących.

Sformułowano także wnioski odnoszące się do specyfiki wyborów, ich racjonalności i skuteczności.

